

POLITIKAI S VEGYESTARTALMU KÖZLÖNY.

1 frt 30 kr.
2 „ 50 „

Mi azt merjük állítani, hogy a pesti táblai bíró jöhet kevesebből ki, mint egy m.-vásárhelyi. Pest nagy város; hatalmas vagyonu emberek viszik ott a főszerepet; egy septemvirtől, egy táblai ülnöktől, mint olyanoktól, a társadalom nagy luxust nem követel, M.-Vásárhelyt az ülnökök a társadalom felszínét képezik az ország alkotmányos korszakában, s jövőre is hivatva vannak irányadólag folyni be; Pesten vendéglőben s

szabadban tetszés szerint étközhetni; Vásárhelyt egy főbb rangú embernek tisztességes házat és asztalt kell tartani. Szolgálhatnánk igen takarékos emberek házi naplójából adattal, hogy egy családos ember csak annyira is tisztességes házat, minőt egy főbb rangú államtisztviselő állása a legkorlátoltabb kiadások alapján megkövetel, 4000 frt évi kiadás alól fenn nem tarthat, s igazolni lehet, hogy a táblalábak nagyobb részének még egyszer annyit kell sajátjukból fordítani háztartásukra, a mennyi fizetéssel ellátva vannak, daczára annak, hogy hat heti szünetnél többet nem igényelhetve, birtokuk kezelésétől elvannak zárva.

Kétségtelen tehát, hogy a méltányosság alapján állott id. gr. Teleki Domokos ő mlgá, midőn e tárgyban az országgyűlésen megtette interpellációját, s azt hisszük, hogy a miniszterium és országgyűlés szintén tekintettel lesz azon méltányos jelszóra: „Gleiche Lasten, gleiche Rechte.“

Izraelita-ügy.

Horovitz Sámuel, a 25-ik izraelita-megyének biztosa a szervezkedés munkáját megkezdendő a következő körlevelet bocsátá az illetőkhöz:

Tisztelt hitközönségi előljáróság, szeretett hitrokonok!

Ő császári s apostoli királyi felsége, folyó év június hava 14-én, Schönbrunnban, kelt legmagasabb elhatározásával az 1868-ik évben összegyűlt izraelita egyetem-gyűlés által hozott szabályzatokat és határozatokat, legkegyelmesebben szentesíteni méltóztatott.

E szabályzatok és határozatok életbeléptetése és keresztülvitele czéljából az átmeneti intézkedések I-ső cikkelye értelmében vallás és közoktatásügyi miniszter báró Eötvös József ur ő nagyméltósága folyó év június hava 24-dikén 13449—1369. szám alatt kelt kegyelmes leirata folytán a 25-ik izraelita-megyében, melyhez a Küküllő- és Tordavármegye felsőkerületében, Maros-, Udvarhely-, Csik-, Segesvár- és Megyeszékekben levő hitközönségek tartoznak, — kerületi-biztosnak kinevezni méltóztatott.

Midőn a hitközseget ezekről értesitem, az átmeneti intézkedések idézett cikkelye értelmében a hitközsegi előljáróságot hivatalosan felszólítom az ideiglenes kerületi előljáróság megalakíthatása czéljából, a hitközsegekben fennálló választási mód szerint, — ez irat vétele után legfennebb 14 napok alatt — egy ideigl. kerületi képviselőt megválasztani, — a megválasztott ke-

rületi képviselőnek megbízó levél gyanánt a választási jegyzőkönyvnek egy másolatot kiadni, és nekem a választás eredményéről azonnal jelentést tenni.

Hogy minden izraelitának lehetővé tétessék a választásnál résztvenni, meghagyatik a hitközsegi előljáróságnak, minden a környékben lakó hitközsegi vagy imaegyesületi nagykorú tagjait a választásra meghívni, megjegyezvén egyszersmind, hogy meg nem jelenés esetére a választás fel nem függesztethetik.

Minden hitközsegekben megválasztandó kerületi képviselők számát a hitközsegi szervezet 57. cikkelye határozza meg, mely kivonatba mihez tartás végett mellékletben ide záratik. *)

Midőn a hitközsegi előljáróságot e meghagyás pontos és részrehajlatlan keresztülviteleért felelőssé teszem, bizton elvárom, hogy a választás körüli teendőket, annál bizonyosabban siettetni fogja, hogy a már oly régóta nélkülözött önkormányzati jog életbeléphetése ne késleltessék. Maros-Vásárhelyt, 1869. sept. hó 14-én. A 25-ik izr. megyének kerületi biztosa,

Horovitz Sámuel.

KÜLFÖLD.

FRANCZIAORSZÁG. Párizsi hírek, egyhangulag Napoleon császár egészségi állapotának jobbra fordultáról értesítenek. S midtán Párizsba megjelent, hogy a személyét illető híreknek véget vessen; a lázas mozgalmak is lecsendesültek ez uttal. „Biztos és jólértesült forrásokból” azt mondogatják, hogy a császár állapotát igen feketén festik, nem volt oly aggasztó. Azonban azt is határozottsággal erősítik: hogy Napoleon császár soha sem fog annyira meggyógyulni, hogy az államügyek vezetésében hajdanai erejével vehessen részt. Különben is már öreg ember, s oly kimerítő válságot alig élne túl, mint a milyenből csak most lábadozik. Ezen állapot magyarázza meg, hogy két francia lap, melyek Napoleon herceggel viszonyban állanak, a regnenséggel kérdésével kezd mostanság foglalkozni.

Napoleon herceg említettük beszédét 100,000 példányban nyomatta ki, s osztogatja mindenfelé Franciaországban. A herceg e beszédével nem

Kivonat

a hitközsegek szervezését tárgyzó alapszabályokból 57-ik §.

A kerületbe minden helyi és járás község, mely száznál kevesebb választó képes tagból áll, egy-egy képviselőt választ.

Nagyobb helyi és járás községek minden száz választó képes tag után egy képviselőt választanak, — ötvenet meghaladó törzsszámok száz gyanánt vétetnek.

tük életünket. Egy hosszú éj után Adelsbergnél viradtunk meg; de ez utazási kint elfeledtük, midőn Triesztet s mellette a beláthatatlan tengert megpillantottuk. Vágyunk sebesebben vitt a gőznél. Alig vártuk az indóházat. A vonat megállt s mi szállás után láttunk. Aztán minden irány nélkül bolyongani indultunk. Legelőbb is a Molara mentem megnézni a tengert. Száz meg száz hajó lebegett mellette. — Itt festeni, nem írni kellene. A képzelet, mint a bölcső gyermeke, elalszik, elring e nagyszerű látványon; mert érzi, hogy alkotott képei törpék, semmik e valóság-hoz képest. Itt érzi igazán az ember, hogy kívül van egy hatalom, mely engedni és elnézni tud ugyan; de rajta uralkodni, vagy erejével birkózni? Mit mondok? Nézd a tengert s megsemmisülsz kicsinységben.

A félköel nap arany tányéra lemerülni látszott e végtelen kékségbe, midőn Adria zajgó tengerének partjára léptem. Hab habot öttött, mely vadul üzte játékát, mikbe oly rémséges sivitással mártogatták magukat a vészmadarak. A szél egyre nőtt, a felhők besetétiték a háborgó habokat. Vihar közeledett. Remegve uszáltak a hajók s kiterjesztett vitorláikkal megőlelni látszottak a pontot. Iszonyu látvány volt ez. A tomboló szél csaknem lesepert a kikötőről. Viszsa a városba: e volt jelszavam. Itt már nem bántam, ha az orkán fu is.

Trieszt a tenger parton fekszik. Félkörben csupa köszirtes hegyek kerítik. Gyönyörű a kilátás a városról, hol az ősrégi katedrale áll s a sok tekintetben nevezetes Winckelmann-féle muzeum. A régi várost messzi fölül multa az új, melynek nyilegyenes utcái a tengerpartig

csak a „Times“ van meglegedve, mely Franciaországot mostanság kiválóan kegyeibe vette, hanem a Londonban élő amerikaiak is, kik ez alkalomból egy meetingen bizalmat szavaztak a hercegnek szabadelvűségéért.

SPANYOLORSZÁG-ban ismét sürűbben foglalkoznak a trón-kérdéssel. Ugy látszik, minden párt megegyezett abban, hogy Serranó kormányzóságát, még három évre meghosszabbítsák. A királypártiak ezt kénytelenségből tennék, mert nem tudnak királyt keríteni; a demokraták számításból, azon hitben, hogy a hosszú kormányzóság legbiztosabb út a köztársaság felé.

POROSZORSZÁG. Azon élénk csatározás után, mely darab ideig napirenden volt Bécs és Berlin között, rövid idő óta mély csend következett be, elannyira, hogy önkint merül fel a kérdés: Vajjon azon minapi harcoknak nem volt semmi komolyabb oka; vagy mélyebbre ható változások következtek be, a porosz ausztriai viszonylatokba? Alig állíthatni egyiket is. Mindenesetre megnyugtató már azon körülmény is, hogy a két kabinet ismét, a diplomacia udvariasság szokott formáit követi egymással való bizalmas gondolat cseréiben, mi eddig nem történt.

Közelebbi hír szerint: a kormány elhatározta, hogy az országgyűlés elibe törvényjavaslatot terjeszt a miniszteri felelősségről.

TÖRÖKORSZÁGBÓL jelenti egyik francia lap, hogy ott keleti szlávokból titkostársaság létezik, mely gyakran tart bizottsági üléseket, a keleti szlávok érdekében. Így július és augusztusban is üléseztek a bosniai ügyben.

A szultán közelebről felelt az egyiptomi alkirály mentegető iratára. E feleletben megelégedését fejezi ki az alkirály mentegetőzésével, azonban némi kikötéseket is felemlit, s azok között, hogy az egyiptomi hadsereg létszáma 18000-re szállíttassék le. Ugy látszik kötve hisz a komának.

ROMÁNIA fejedelme a mult szombaton érkezett Bécsbe, s a császár által fogadtatott. Azután hosszabb látogatást tett Beust grófnál, ki ezt viszonzta. A fejedelem hosszas kihallgatáson fogadta a bécsi izraelita hitközsegek mind két elnökét, mely alkalommal a romániai zsidók ügye tárgyalatott. A fejedelem Svájcnak véve útját, e hó vége felé érkezik Párisba, honnan, hír szerint, Brüsszelbe és Koppenhágába is ellátogat. Válgék okulására ez utazás!

VEGYES.

* **Antalfi Károly**, ki tanfelügyelővé neveztetvén ki, képviselőségéről lemondott: kerü-

visznek. Tisztább, csinosabb várost eddig nem láttam. A Corsó kitűnő szép. — Itt törpe házat nem láthatni. Mindegyik a felhőkbe siet. Nagyszerű a börze, a görög templom, muzeum, kórház, hajógyár stb. De a fényes paloták nem a legszebb gyöngyöket őrzik. Én legalább soha annyi deformis, alakatlan nőt nem láttam, mint itt. Ezekkel — mondá egyik barátom — egész Magyarországot belehetne csufítani. Itt este lepik meg a Corsót és a sétatér; láthatni e két helyt az egész város népet s nem egy könnyen tarthatja távol magát az ilyen az ismeretségtől. Hiába az olasz vér pezsgő.

Volt szerencsém láthatni azt az ujságilag ország-világ kikürtölt 50 mázsás czápát. Rémitő egy állat az; szájába könnyűszerűleg elférhet egy olyan kötész ember mint én. Hossza, nem fukarkodva a láb előtételével, nekem nyolcz lépés volt. Egy kis üvegbe mutogatják azokat a tárgyakat, melyeket gyomrában találtak. Ugy látszik nagy gusztusa volt a kulcsokra. Egy sárga zsinorra kötött óra- és egy bürönd kulcsot, egy lyukas golyóbist s holmi vékony kelmét találtak benne. — Erre elmondhatná a székely atyafi: bizony, csunya egy portéka ez! Láttam Fiumében a helyet, hol kifogták. Összeszaggatott egy hálót; botokkal és fejszékkal sikerült e tengeri óriást agyonverni. Utolsó vonoglásában egyik halász benyomta fejszéje nyelét szájába, melyet azonnal kettéharapott.

Triesztben több magyar ifjuval találkoztam, kik ott laknak. Azoknak köszönhetem, hogy a várost egészen megismertem annyira, miszerint az érkező társoknak én lettem ciceronijek. — A

TÁRCA.

Uti képek.

(Folytatás)

Ilyen Kraina vidéke is, csak hogy itt a merre a szem lát, mindenféle kövek és kősziklák helyekkel találkozók; de e természeti silányságon győzedelmeskedik a bámulatos szorgalom. Oda tapasztja kősziklához az árnyas fát; mesziről földet hoz, hogy növényeit táplálhassa s nines egy arasznyi helyecske, mely gondos figyelmét kikerülné; holott levegője Csikéhez hasonló s mit ma plántál, holnap ujra az sisyphusi munkát követel. Mi panaszkodunk minduntalan; de panaszunk megszűgyenül, ha e helyet látjuk. Milliószer rosszabb itt a föld, mint nálunk s ezeknek még sem hallatszik panasz ajkukról; mert ők azt a kinszet bírják mi nálunk távol áll, — a szorgalmat és kitartást.

Adelsberg kedvesen emlékeztet a csiki fenyesekre. Sesszánál kedvesen mosolyognak a szőlőfürtök, noha ez is vadhely. Nabrasina, Proscio már enyhébb levegőt színek; de itt is kővel borítva a határ. Az elsőnél megpillantjuk a kéklő tengert; a másikkál gyönyörködünk azon a cisternán, mely Triestig vezet az édes vizet. Kraina az alagutnak és viaducták hazája. Felényi kiadással egész Erdélyt be lehetett volna szőni vasúttal.

Pragerhoffhoz naplementekor érkezünk s nagy unalmasan várakoztunk egész 10 óráig. Ekkor a csunya esős időben a sebes gőzre tet-

letében (a csik-szent-miklósiban) ismét megválasztatott.

* **Két miniszter** van egyszerre utban az erdélyi részek felé, egyik Lónyai Menyhért, másik b. Eötvös József.

* **Hogy a postai és távirdai forgalom** fönnakadást ne szenvedjen: az idén besorozott posta- és távirda-hivatalnokok ez év végeig szabadságotatnak.

* **A pesti és bécsi lapok** ismételve emlegetik b. Wenkheim Béla miniszterségétől való visszalépését. Utódját némelyek gr. Péchy Manóban, mások Csengery Antalban látják.

* **Az erdélyi muzeum egyik konzervátora** — P. Vajna Elek helyett — Herbach Ferencz, nyugalmazott bányaanyag, lón.

* **Az első erdélyi vaspálya fogalma** aug. havában a következő volt: teher 364557 mázsa, személy 15304, bevétel 102725 forint; ehhez adva a jan. 1-sőtől jul. 30-ki forgalom 1950240 mázsját, 83633 személyét és 529106 forintját, lesz az egész 8 havi forgalom 2314797 mázsa, 98937 személy és 631831 frt.

* **Fehérváry Antal**, a körünkől most távozott szintársulat igazgatója, meleg köszönetét és háláját nyilvánítja általunk városi közönségünk iránt, mint a mely oly buzgó pártfogásban részesíté társulatát. Részünkről is viszonzzuk e köszönetet a közönség nevében, s reméljük, hogy Fehérváry ur ezután rendes vendége lesz társulatával városunknak.

* **A „Hon” — nem tudjuk mennyire hiteles** — közlése szerint a honvédek eskümintája a következő lenne: — „Mi ünnepélyesen esküszünk a mindenható Istenre, hogy felséges fejedelmünk s urunk első Ferencz József, Isten kegyelméből ausztriai császár, Csehország királya stb. és Magyarország apostoli királya s hazánk szentesített törvényei iránt, hűséggel és hódolattal viseltetünk.

Esküszünk, hogy ő felségének, ő felsége vezéreinek, minden egyéb előjáróinknak is engedelmességek, őket tiszteletben tartjuk és védelmezzük, rendeleteiket és parancsait minden szolgálatban teljesítjük, minden ellenség ellen, bárki legyen is az, vizen és szárazon, éjjel nappal, ütközetekben, rohamokban, csatákban s bármilyen vállalatokban, szóval mindenütt, min-

denkor, s minden alkalommal, vitézül és férfiasan harcolunk, csapatainkat és zászlóinkat semmi esetben el nem hagyjuk, az ellenséggel soha legkisebb egyetértésbe sem ereszkedünk, s magunkat mindig derék honvédekhez és harcosokhoz illő módon viseljük s így becsülettel élünk és halunk; — Isten minket úgy segéljen, amen!”

* **A magyar-óvári felsőbb gazdasági tanintézet** ügye immár véglegesen el van döntve. Az intézet, mely már a jelen év elejétől kezdve a magyar miniszterium vezetése alatt áll, — jövő október hó 1-én, azaz: az új tanév kezdetével már az új szervezet alapján nyílik meg. Az előadások német- és magyar nyelven fognak tartatni oly módon, hogy mindenkinek módjában lesz minden egyes tantárgyat akár németül, akár magyarul hallgatni s a vizsgát is bár melyik nyelven tenni le.

* **Zilahon** e hó 2-án történt meg az iskolatanács első ülése. A „P. N.” tudósítója lelkesülten ír arról, hogy az általános művelődés közérdeke miként olvasztotta össze a nemzetiségi és felekezeti különbözőségeket. Elhatározták többi közt, hogy az iskolatanács minden tagja oda hasson, hogy minél több népnevelési egyület jöjjön létre; továbbá, hogy addig is, míg a kormány tanítóképzésként állitana fel Zilahon, mely iránt kérelmezni fognak a ministeriumnál, a jelenlegi tanítók kiképzése végett a szünidőkre egy képezdei tanfolyamot nyitnak meg.

* **A magyar orvosok és természetvizsgálók XV. nagygyűlésének** helyéül jövő évre Arad választott. Ezen nagygyűlés elnökeül egyhangulag József főherczeg, alelnökeül Aczél Péter és Poor Imre tr., titkárokl Darányi János tr. Arad városa főorvosa, Oláh Gyula tr. és Szily Kálmán; pénztárnokul Sztupa György, ellenőrül Batizfalvy Soma tr. egyet. magán tanár urak lének egyhangulag megválasztva.

* **A marosvásárhelyi önképző** iparossegédegylet javára a választmány szeptember hó 25-én táncvizigalmat rendez. Lénárt Károly ur terneiben, mely táncvizigalomra a városi és vidéki közönség tisztelettel hivatik meg. Belépti díj 80 kr. o. é.

* **„Kardvivástan”** című munkára hirdet előfizetést Gollé Ferencz, Székely-Udvarhelyt. A több ivre terjedő mű 60, a szöveg közé nyomott ábrával lesz disztive, s azt egy vívómesterek, mint kezdők sikerrel használhatják. Meg fog jelleni november hóban, az előfizetési pénz sept. végéig küldendő be; egy példány ára 1 frt.

* **A honvédszázadosoknak**, hirszerint állomáshelyekre vonatkozólag szabad választás en-

gedtetik, mely annyiban lesz korlátolva, hogy a hely kijelölésére felszólítottak három helyet kell megneveznie. — Mint honvédhirt említjük meg azt, hogy közelebből ismét tömeges kinevezéseket várnak.

* **Hivatalos.** Pénzügyminiszteri rendelet a tizkrejszáros pénzjegyek valamint a régi hat pengő krajszáros ezüst váltópénzek bevonása tárgyában.

Az 1868-ikévi VII. törvényzikk 18-ik §-a, továbbá az ezen törvényzikk bővítése, illetőleg módosítása iránt 1869-ben hozott törvény alapján rendeltetik: hogy a tizkrajszáros pénzjegyek, valamint a régi hat pengőkrajszáros ezüst váltópénzek valamennyi állampénztárnál csak 1870-ik évi márczius hó 31-dig fogadtatnak el fizetesképen és felváltás utján.

1870-ik évi ápril 1-jétől fogva csak a m. kir. központi állampénztár Budán fogja e pénz-nemeket beváltani.

* **A kolozsmonostori felsőbb gazdasági tanintézetnél** betöltendő kertészi állomásra folyó évi 12379. szám alatt kiírt pályázat kellő eredményre nem vezetvén, ez állomásra a földmívelés-, ipar- és kereskedelmi magy. kir. miniszterium részéről a pályázat ismét kihirdetettik. A szabályszerűen fölszerelt folyamodványok f. évi szeptember 30-ig nyújtandók be a nevezett miniszteriumnál.

* **A budai országház** kiépítése iránt a kormány alkudozásba bocsátkozott a pályázatnál legelőszob ajánlatot tett Wechselmann építészszel, ki a föld- és kőműves munkáknál 9%-it kész elengedni az előirányzott összegből. Ha az egész építkezést elvállalja, vele köttetik szerződés, s akkor rövid idő múlva az országházban 800 szoba fog rendelkezésre állani, úgy hogy talán valamennyi min. el fér benne, mi nem csekély nyereség lesz a fővárosi lakásszükség világában.

* **A megyei törvényszékek** szervezésére vonatkozólag hirszerint megindultak a tanácskozások az igazságügyminiszteriumban s a szervezés részleteit illetőleg azon megállapodás jött létre, hogy Magyarországon 57, Erdélyben pedig 12 törvényszék állitassék fel. Erdélyre nézve az előleges tervezet szerint minden 200,000 lakosra egy kerületi, minden 30,000 lakosra pedig egy járásbíróság jutna. — A törvényszékek hatásköréhez tartozó terroitoriumot illetőleg a megyei határok annyiban fognak respektáltatni, a mennyiben lehetséges. Nevezetesen Abauj és Tornamegyék, melyek egy kerületet képeznének, továbbá Felsőfőher-, Torda-, Krasznamegyék fognának e tekintetben változást szenvedni.

lakosság kíváncsian nézegetett reánk s hol alkalma volt rokonszenvét is kimutatta; de nem így a vendéglősök, azok szörnyűkép zsaroltak.

Triesttől köcsin vagy tengeren fél órányira esik a híres „Miramar”. Tengerbe nyúló sziklafok szebb kastélyt alig bírhat, mint ez, és szebb kert alig mosolyoghat a tengerre, mint ez. Itt e csupa közsirtes hegyoldal edénne van varázsolva. Az „Ezer egy éjszaka” gyarló káprázat mellett. Tündérfénytől ragyog e palota legkisebb részecskéje is. Az elfogadó terem, a nagyszerű könyvtár, a koronázási terem, a hálószoba járattal jőizléssel rendezvén s képzeletet haladó fénytől csillognak. A koronázási teremben van Miksa élethű képe mexicói császári öltönyben. Nekem úgy tűnik fel ez állásban, mint a kinek valami nyomja szívét, de nem szólhat: olyan bus sejtetem-áry borong szép homlokán!! Ne ítéljünk ott, hol már végzett a gondvilás...

Elfáradva e királyi fény és pompa nézésén, kiszálltam a gyászos végzetű fejedelem dolgozó szobájából a tengerre nyúló folyósóra s úgy elmerengtem e beláthatlan vizírónaságon, mintha soha többé meg nem látnám szülőföldem szép határát. Elgondoltam mily változó az élet, s mily közel áll a fényhez a sötét gyász. Merengésemből a felhőkbe nyúló toronyból hozzám repült fürge szép galambok ébresztettek fel, melyek egész közelemben simulva turbékoltak s várak kezemből a reggelit. Sajátságos, hogy itt a legnépesebb utcán is egész bátran sétálgatnak e kedves állatkák; nem nyul senki hozzájuk.

A kert valóságos tündéerkert. Nem tudhatni,

vajjon az izlés érdemli-e az elsőseget, vagy a szorgalom, mely előtt megalázódott e közsirtes hegy. Mintha csak a tenger is szerelmes volna bele, úgy simul hozzá és susog partjainál! A ciprusok, olajfák és rozmaring bokrok közül repkény koszoruzottan emelkedik ki az őrtorony. Köpezős alakjával mogorva tekintet vetve a nyugtalan tengerre, bátran bizva azon partfokban, melyen 8 ágyu tátong a mélységbe.

Egy pár ciprus emlékül, aztán induljunk „Miramar”-ból s hagyjuk nőni a regét, mely már oly ábrándosan szólal meg az olasz ajkakon.

III.

Miután Triesztel egy pár napi otlétemmel egészen megismerkedtem, íveket írhatnék róla össze, melyek bizonyára érdekelnék az erdélyi embert; ámde arra időm teljességgel nincs. Egyébiránt is nem akarok tudományos mélységbe borulni, tudva azt, hogy az olvasó közsőség nagyobb része az ilyesmit félre veti. Mindazáltal különösen ajánlom, ki idejő, a hajógyár megnézését. Roppant nagy épület ez. A legkisebb szegig mindent itt készítenek el a hajókhöz. Minden termében különböző munkások dolgoznak s egy gép mozgat itt mindent. Ugy bannak itt a vassal, mint mi a fával. 100 mázsa kalapács alatt tetszés szerint idomíthatni a legnagyobb vastömeget is, mely a pokoli izzó tűz kemencéből könnyűszerrel alája helyzetetik. Óriási hajókat építenek. Nevezetesen a most készülő Lyssa nevű fregatt, mely legnagyobb s legerősebb ha-

dihajója lesz Ausztriának. Megvallom, alig vártam, hogy kijöjek ez iszonyu lármás műhelyből, hol már beleszedültem a nézésbe s megsüketültem egy napra. E pokoli zaj után kedvesen pihentem meg a „Világító toronyban”. Aztán átmentem az „Apolló” gőzösre, mely királyi fényvel van berendezve; a török és angol gőzösökre, melyek sajátos belszerkezetükkel meglepik a nézőt. Feltűnt egy muszka gőzös is, mely mint állítják, eddig nem igen járt erre felé; de most quasi aliud agendo. missionáriusodik és szórja rubeljeit az Illyrek közt; ugyan ezt teszik a mazzinisták az olaszokkal. Foly csaknem nyíltan az agitatio, mely, úgy hiszem, Möring kormányzóknak nem kedves órákat szerez. — Most készül a tengerben egy töltés, mely a közel eső vasuti indóháztól indul ki és cseszeköti Trieszt hosszában a szárazt a világító toronnyal s a közbe eső Molokkal. Óriási munka ez; milliókba kerül. Egy pár közsirtes hegyet elnyel e tengeri töltés. — Triesztnek gabna kereskedése híres, azzá teszi Magyarországot; bolti árucikkait leginkább Bécsből hozatja; miért is jutányosan, egyes cikket kivéve, bajosan lehet hozzájutni. Érdeklünkben állana, hogy a hű Fiuméhez egyenesen vezetessék a vasut; hogy ez is vagyonosodhassék; most nem kap semmit tőlünk, azt Trieszt kapzi keze fogja le. Hajói Brazilliaig járnak s még tovább, s csak így élhetnek; ha csek szárnyvonal jó ide, avval nem lesz segitva a bajon. E ponton érdeklődik leginkább Fiume, ennek kivitelét várja Magyarhontól.

(Folytatása köv.)

Balázs Antal.

*

A m.-vásárhelyi m. kir. ítélő táblán

1869. év szeptember 29-ik és következő napjain

nyilvános ülésben következő ügyek fognak előadatni:

Az I-ső polgári oszt. ülésben.

Előadó k. t. bíró Moga Demeter által.

Sikó János Boér Anna e. 75 frt iránt. Gál Gergelyné Gál József e. bérlet felmondás i. Soós János Lengyel L. örökse i. 50 frt i. Moldován Irina Rusz Alesandra e. 2 db szántó i. Gábor Ávrám Vincze József e. fekvők i. Nagy Pál Bárti Ferenc e. 100 ft 56 kr i. Kóbori Sándor Türkösi Ferenc e. 50 frt i. Boldizsár Dávid Simon Gergely e. szerződés megsemmisítése i. Bodola Zsigmond Bruz Zsigmond e. 1000 frt i. Bodola Zsigmond Bruz Zsigmond e. 100 db arany i. Pap László Imecs Domokos e. 800 frt i. Marunéz Dávid hagyatéká ügye. Ganea Mózes a k. kincstár e. végrehajtás megszüntetése i. Szabó Elekne hagyatéká i. Buzogány Jánosné Buzogány Mózes e. birtokhab. i. Kloos Lőrincz hagyatéká Szász Károly e. végreh. megszüntetése i. Moldován Dumitru hagyatéká i.

Előadó k. t. bíró Binder Mihály által.

Gligor Buska Nedella Nic. I. Glig. Buska e. tulajdonjog elismerése i. Salmen Regina Untek János e. atyaság elismerése és gyermektartás i. Porges Salamon Markovics L. e. visszatartott ingóságok megfizetése i.

Christóf Moisa Trifan Juon e. kártérítés i. Böcet Rös-ter czég Kádár Pál e. kelmék ára megfizetése i. Schuller Reg. Haimann L. e. bérpénz megfizetése i.

Előadó k. t. bíró Lészai Lajos által.

Gerendi Miklósnak Zsombori Pálné e. birtokh. i. Benkő János hagyatéká Szabó Lajosné e. 35 frt i. Roser Jakabnak Polanek Felix s társa e. 75 frt i. Nagy Gábornak Nagy Imre e. birtokh. i. Vágó Józsefnek Weymuth M. e. 48 frt kártérítés i. Dobolyi Sándornak b. Löwenthal Sámuelné, gr. Kun Katalin e. ügyvédi díj i.

Eladó k. t. bíró Gyarmathy Sámuel által.

Szav Petru Anunak Krisán Mihaila e. 57 frt 35 kr i. Lőrinczi Sándornak Biró Márton e. 24 frt i. Porubszki Bélának Feszt József e. 41 frt 80 kr i. Fingerhut Jakabnak Grünwald Mór e. 62 frt 81 kr i. Warhar-
nik Hugónak Havel Ferdinand e. 37 frt i. Verzár János s társainak Lengyel Balintné e. 276 frt 77 1/2 kr i. Potoczki Gergelynek Tulitt Ferenc e. 10 frt 50 kr i. Somkerei Mártonnak Kovács Józsefné e. 100 frt i. Lázár Albu Maria leányának szülési és gyermektartási költségek iránt, Boariu André e.

Előadó k. t. pótbíró Déési Farkas által.

A báró Bornemissza Pál örökse i. urb. kárpótlásai átutalása ügyében. Id. gr. Bethlen Lajos urb. kárpótlásai átutalása ügye. Berenczei Antal illetőleg Sándor hagyatéká kárpótlásai átutalása. Maurer Gábor és Antóniának Pap Márton s társa e. 4620 frt i. Nagy Erzsébet s érdekt. Gidófalvi László és részesei e. fekvőségek visszaadása i. Stoikuczia Jakabnak Kelner János és

társai e. 186 frt 66 kr i. Jeremiás Enternek Péterfi Sámuel e. adósságos ü. Ifj. Kósa Andras és társ. Magyarai Ferenc e. 445 frt i. Fekete Oláh Mariának Miklós István e. atyaság i. Kosch Traugott s társ. a magyarói birtokosság és Veres József e. zárlat i. Czecz Miklósnak gr. Teleki Sámuel, mint gr. Teleki Lajos gyámja ellen 600 frt i. Ugyanannak ugyanaz e. 1700 frt. i. Ugyanannak ugyanaz e. 1100 frt kártérítés i. Özv. Zsombori Sándornak Torma Tódor és társai e. birtokh. i. Décsi Ferencnek Istváni Andras e. irományok kiadása i.

(Vége következik.*)

* A sonozatot későn kadván kezünköz.: végét kénytelenek valánk jövő számunkra halasztani. Szerk.

Bécsi börzel árkelet.

(1869. sept. 13-án).

5% metalliques	59.70
5% nemzeti kölcsön	68.80
1860 államkölcsön	94.—
Bankrészvény	722.—
Hitelrészvény	257.25
London	122.80
Ezüst	121.—
Arany	5.92
Erd. földt. ment. kötvény	77.—

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

SZÁSZ BÉLA.

HIRDETMEÉNYEK.

(70)

HIRDETÉS.

METH S.

legnagyobb vászon és fehérnemű gyári raktára

Bécsben, Rothenthurmstrasse 29. sz.

bátorkodik a t. cz. közönséget azon igen előnyös alkalomra figyelmeztetni, melynél

fél becsáron

és biztosíték mellett hibátlan vászon és meglepő szép uri és női fehérneműt szerezhetni. A pamutnak előnyös beszerzése és olcsó munkaerő következtében azon kellemes helyzetben van nevetség gyár jelenleg, (míg a készletart) hogy e tekintetben jutányos árba nézve, rendkívülit nyújthat, mi a következő árjegyzékből is látható:

Vászon-árjegyzék:

- 1 db 30 rőfös fehérített vászon becsár 12—14 frtig, most csak 6—7 frt a legf.
- 1 db 30 rőfös fehérített, jó készízüvet vászon becsár 18—20 frtig, most csak 9—10 frt a legf.
- 1 db 30 rőfös fehérített creasz vászon becsár 16—18 frtig, most csak 8—9 frt a legf.
- 1 db 30 rőfös jeles szilézai vászon becsár 24—28 frtig, most csak 12—14 ft a legf.
- 1 db 30 rőfös kitűnő rumburgi vászon 30—36 frtig, most csak 15—18 frt a legf.
- 1 db 38 rőfös irlandi ezernavaszon becsár 28—32 frtig, most csak 14—16 frt a legf.
- 1 db 40 rőfös rumburgi ezernavaszon becsár 30—36 frtig, most csak 15—18 frt a legf.
- 1 db 46 rőfös tiszta fehér orosz lenvászon becsár 34—38 frtig, most csak 17—19 frt a legf.
- 1 db 50 rőfös finom irlandi széles becsár 40—48 frtig, most csak 20—24 frt a legf.
- 1 db 50 rőfös hollandi szövés legalkalmasabb uri ingekre becsár 52—60 frtig, most csak 26—30 frt a legf.
- 1 db 50 rőfös brabanti szövés legfinomabb, legjobb és legtartósabb, ami csak létezik 60—80 frtig, most csak 30—40 frt a legf.

Rendkívüli nagy választéka a legnehezebb rumburgi szövésnek 24, 28, 30, 35, 40, 45, 50—60 frtért darabja, melyek azonban kétszer annyira becsúlva vannak.

- 1 db 30 rőfös ágy-kanavász mindenféle színekben csikorra és kockásra, becsár 14—18 frt, most csak 7—9 frt a legfinomabb.
- 1 db 30 rőfös igen finom és tartós pamutszövetű atlaszgradli, becsár 18—24 frtig, most csak 9—12 f.
- 1 db 80 rőfös angol shirting (chifon) igen finom, s oly tartós, mint a vászon, becsár 18—24 frt, most csak 9—12 frt.

- 1 szegésnélküli lepedő, 2 rőf széles, 3 rőf hosszú, csak 3 frt.
- 1 szegésnélküli lepedő 2 egy negy, 3 rőf széles, 3 rőf hosszú, m. cs. 3 f, 50 kr. 4 frtig a legf.

- 1 damaszt asztalkészlet 6 személyre (1 asztalterítő hozzáillő 6 asztalkendővel) most csak 5, 6, 7, 8—10 frtig a legfinomabb.
- 1 damaszt asztalkészlet, 12 személyre (1 asztalterítő, hozzáillő 12 asztalkendővel) most csak 10, 12, 14, 16—20 frtig a legfinomabb.

- 1 tuczat konyhatörölő, most csak 2 frt 50 kr. 3 frtig.
- 1 tuczat asztalkendő, vagy törölköző, különösen tartós, ára csak 4 frt 50 kr. 5, 6, 7, 8 frt a legf.

Zsebkendők árjegyzéke.

- 1 tuczat vászonzsebkendő, 1 frt 20 krtól 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 5, 6 frtig a legf.

5—12

- 1 tuczat nagy rumburgi vászonzsebkendő 3, 4, 5, 6, 7 frtig a legfin.
- 1 tuczat nagy rumburgi vászonzsebkendő, 3, 4, 5, 6—7 frtig a legfinomabb.

- 1 tuczat legfinomabb fehér francia batisztzsebkendők, ajour szegéssel, 8, 10, 12—18 frtig.
- 1 tuczat színes vászonzsebkendő burnóthasználók számára, igen finom és tartós, becsár 8—12 frt, megszerezhető 4—6 frtig a legfinomabb.

- 1 tuczat batiszt vászonzsebkendő, fehér vagy színes szegélyvel csak 5, 6, 7, 8, 9, 10 frtig a legfinomabb.

Férfi s hölgy fehérneműk árjegyzéke.

- 1 női ing jó vászonból 1 ft. 50 krtól 2 ft. a legfinomabb.
- 1 női ing kitűnő rumburgi vagy hollandi vászonból finom sziv-, vagy keresztalakú himzéssel, most csak 3, 3.50, 4, 5, ft a legfinomabb.

- 1 női ing, kitűnő rumburgi vagy irlandi vászonból, legelegánsabban elkészítve, (az ugynevezett Erzsébet császárné ingek) most csak 5, 6, 7, 8 frt a legfinomabb.
- 1 női éji felöltő (corsette) kitűnő szép, most csak 5, 6, 7 frt a legfinomabb.

- 1 Eugenia császárné-éji corsette díszes kiállítással, most csak 4, 5, 6, 7, 8 ft a legf.

- Női alszoknyák 100 különféle párisi minta szerint, ugy szintén a most általános kedvelt szegbe vágott szoknyák himzeve, varrott szegéssel, most csak 3, 4, 5, 6, 7, 8 frt a legfinomabb.

- Hölgy pongyolák a legfinomabb batisztból, valódi valencienni csipkével és csodaszép himzett betétekkel a legújabb és legelegánsabb e nemben, 15, 18, 24, 30, 35 frt a legfinomabb.

- Női nadrágok finom shirtingból, vagy vászonból apró szegésekkel, vagy himzésekkel kitűnő kiállítás, most csak 2, 2.50, 3 frt a legfinomabb.

- Uri ingek, gallérral vagy a nélkül, fodrozott melllel vagy simán kitűnő finom chifonból, mely épen oly tartós mint a vászon, fehér és színezve, most csak 2.50, 3 frt a legfinomabb.

- Uri ingek, legjobb rumburgi vagy irlandi vászonból, gallérral, vagy anélkül, simán, vagy fodrozott melllel a legújabb divat szerint erősen varrva, most csak 2, 2.50, 3, 4, 5, 6 frt a legfinomabb.

- Uri ingek legfinomabb batiszt mellbetéttel, legelegánsabb, ami csak létezik, most csak 6, 7, 8, 10—12 frt a legfinomabb.

- Uri gatyák ingek jó és tartós vászonból, félig magyar szabással, most csak 2.50, 3 frt a legfinomabb.

- Uri gatyák. igen jó és tartós vászonból magyar szabással nagy üleppel, most csak 2. 2.50 a legfin.

- 1 tuczat uri inggallér a legelegánsabban és legújabb divat szerint, most csak 2.50 3. 4 frt a legfin.
- 1 tuczat uri kézől a legelegánsabbak és legdivatosabban kiállítva, most csak 4.50, 5, 6 frt a legfin.

- Vevők:** kik 25 frtig vásárolnak, egy finomul himzett batiszt-kendőt; 50 frtig, egy csodaszép kávékészletet, (t. i. 1 kávé-abrosz hozzá illő 6 kávékendővel); 100 frtig vásárlók egy igen finom cachemir-asztalteritőt kapnak ráadásul.

- Ingek vagy uri gallérok megrendelésénél a nyakbőrsége kitéendő.**

- Tisztelt vevőim kényelme kedvéért, az oly fehér neműekért, melyek nem jól állanak a testhez, vagy bármilyen oknál fogva nem tetszenek, az érték fizetett ár bérmentve visszaküldetük. — Kiváratra a készletben levő vásznakból minták bérmentve küldetnek

- leveleket kérjük czimezni: **Meth S. Bécs,**

- Rothenthurmstrasse Nr. 29.

(91)

1—3

Elárverezendő erdő.

Maros-Vásárhely városától felőrányira fekvő s az EGERSZEGI JÓSZÁGHOZ tartozó szentkirályi határbeli erdőségben levő erdőrészeket f. év október hó 2-dikától kezdődve minden szombaton délelőtt 10 órakor árverésen készpénzfizetésért eladtnak. — A venni szándékozók a kitűzött időben és napon legyenek szivesek az egerszegi udvarban megjelenni.

(65)

8—25

Sirkövek,

Gerendai Antal, márvány műgyárából Pesten.

Vörös márványból, porosz gránitból, vagy terméskőből darabja 8 forinttól kezdve egész 3000 forintig, valamint minden építményi művek, szobrok, fehér márvány asztalok gyári árban megrendelhetők Maros-Vásárhelyt

Fogarasi J. Demeter kereskedésében, és ugyanott a siremlékek dusan kiállított **Albuma** valamint az árjegyzékek megtekinthetők.

(90)

4—6

Első nyilvános felsőbb kereskedelmi tanintézet

Bécsben. Praterstrasse Nro. 32.

A legközelebbi tanév kezdődik folyó év október 4-kén. A beiratások sept. 25-kén kezdve történnek; programokat az igazgatóság kívánatra díjmentesen küld.

Porges Károly,
igazgató.